

REVUIL-SERIE

DE ANDERE TROOSTER BLIJFT

PETRUS VAN DER HAGEN

No. 595 Mei - juni 2023

De brug op de omslag staat symbool voor het doel van het Smytegeelfonds:

Preken uit de tijd van de Nadere Reformatie in het Nederland van de 17e en 18e eeuw overbrengen naar de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands zonder afbreuk te doen aan de geestelijke inhoud.

Zo mag de rijke boodschap van toen onverzwakt doorgegeven worden naar onze tijd, om de gemeente van nu te bouwen in het geloof. Opdat Jezus Christus de brug zal zijn tussen een verloren mensenkind en God.

PETRUS VAN DER HAGEN

Petrus van der Hagen werd op 26 februari 1641 geboren. De Heere gaf hem een goed verstand en een bijzonder werkzame geest, zodat hij in 1660 reeds proponent was. In datzelfde jaar vertrok hij naar Engeland en een jaar later naar Frankrijk om als predikant dienst te doen bij de ‘buitengewone Nederlandse ambassadeurs’.

Op 25 februari 1663 werd hij bevestigd tot predikant te Leidschendam. Zijn verblijf daar was erg kort, want op 3 december van hetzelfde jaar preekte hij reeds zijn afscheid. Hij had het beroep naar Leiden aangenomen, aan welke gemeente hij op 6 januari 1664 als predikant verbonden werd. Ruim zes jaar later, op 11 mei 1670, deed hij intrede in Amsterdam, waar hij bleef tot zijn overlijden op 3 juli 1671. Hij werd er begraven in de Nieuwezijdskapel.

Ondanks zijn korte ambtsperiode zijn verschillende prekenbundels van hem uitgegeven, o.a. over de brief aan de Filippenzen en de Heidelbergse Catechismus. Sommige bundels zijn zelfs in het Duits vertaald. Zijn leven was veelbewogen. Op 24 april 1663 trad hij in het huwelijk met de predikantsdochter Adriana van Wassenaar, die echter op 12 mei 1667 reeds overleed. Hij bleef als jonge weduwnaar achter met een zoontje en een dochttertje. Op 4 februari 1670 trouwde hij voor de tweede keer en

wel met Maria du Noys. Nog geen anderhalf jaar later overleed hij zelf.

Uit zijn preken kunnen we weten dat hij, door Gods genade, een begaafde theoloog was. Hij kon het heil dat in Christus gegeven is voor arme zondaren, op een uitnemende wijze voorstellen. Daarbij gaf hij zowel aandacht aan de uitleg van de tekst in zijn verband als aan de toepassing ervan in het leven van de hoorders. De beoefening van de praktijk der godzaligheid komt in zijn preken sterk naar voren. Ook gaf hij er blijk van de problemen en gevaren van zijn tijd te kennen en daarmee op pastoraal bewogen wijze om te kunnen gaan.

Hij had begeerte om ontbonden te zijn en met Christus te zijn. Het is al in vervulling gegaan, toen hij nog maar dertig jaar oud was.

Bronnen:

A.J. van der Aa. Biographisch woordenboek der Nederlanden, deel 8-1, pagina 81-82.

F.S. Knipscheer, Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, deel 6, kolom 680-681.

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands uit: 'Verborgentheynt der Godtsaligheyt', het eerste deel, fol. 282-291, uitgegeven in 1677. Het is de zesde Pinksterpreek, over de zending van de Heilige Geest.

DE ANDERE TROOSTER BLIJFT

door

PETRUS VAN DER HAGEN

“Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in eeuwigheid.”

Johannes 14:16

Het was een groot en heerlijk geluk en een bijzondere eer voor de wereld, toen de Zoon van God in de tijd van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid hier beneden op de aarde gezien werd en daar wandelde. Het was voor de gelovigen een grote troost dat zij de Fontein van het heil, de Mond van de wijsheid en de goddelijke waarheid, en de Hogepriester van de toekomstige goederen bij zich hadden. Deze grote Koning was vlak bij hen; ze konden Hem horen prediken en ze luisterden naar Zijn onderwijs en werden uit Zijn mond onderwezen in de verborgenheden van het Koninkrijk. De

bruid had toen haar Bruidegom bij zich, en daarom konden de bruiloftskinderen alleen maar blij zijn. De apostel begint in Hebréeën 1 zijn zendbrief met deze woorden: ‘God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze, tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon.’

Hij wil dat wij beseffen dat dit een heel belangrijke zaak is, en daarom beschrijft hij deze Persoon en zegt dat Hij het Afschijnsel is van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte Beeld van Zijn zelfstandigheid (Hebr. 1:3). Ook Jesaja roept het luidkeels uit: ‘O Sion, gij verkondigster van goede boodschap, klim op een hoge berg; o Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap, hef uw stem op met macht, hef ze op, vrees niet, zeg de steden van Juda: Zie hier is uw God!’ (Jes. 40:9).

Toen deze Zon der gerechtigheid opging en al Zijn stralen tentoonspreidde, gaf dat de wereld een heel ander aanzien. Daarom leek het een groot verlies voor de wereld, toen Hij weer wegging. Het gemis van Zijn aanwezigheid leek ook een groot verlies te zijn voor de

Kerk, behalve... als er iets groots voor in de plaats zou komen. Het gaat immers om Gods tegenwoordigheid - die geeft leven en heerlijkheid! Toen Gods Zoon naar de hemel opvoer, kon de Kerk daarom niet zonder God. Toen de Bruidegom wegging, kon de Kerk niet verweesd achterblijven. Er moest een middel zijn om de droefheid over Zijn vertrek weg te nemen; het verlies moest worden goedgeemaakt. Het enige middel daartoe was het zenden naar deze wereld van God, de Heilige Geest. Hij wil als vrucht van Christus' verdienste neerdalen in deze wereld, Hij wil de plaats van Christus innemen en altijd bij Zijn Kerk blijven. Hij zal haar tot in eeuwigheid houden bij de liefde en de gemeenschap van Jezus Christus. Daarom zegt Christus in Johannes 16:7 tegen Zijn bedroefde discipelen: 'Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen, maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden.'

In Johannes 14 is Jezus bezig om het ontstelde gemoed van Zijn discipelen te troosten, omdat Hij gezegd had dat Hij hen zou verlaten. Hij troost hen ermee dat Hij heengaat om plaats

voor hen te bereiden. Hij maakt hun duidelijk dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is, en Hij zegt hun dat wie Hem ziet, de Vader ziet (vs. 6 en 9). Hij belooft hun dat zij grote wonderen zullen doen, en dat zij alles zullen ontvangen wat zij in Zijn Naam aan de Vader zullen vragen. Maar wel eist Hij van hen dat zij als blijk van hun liefde naar Hem toe, Zijn geboden zullen bewaren (vs. 23). Ze mogen niet denken dat ze nu zonder enige troost zijn, dat hun gemeenschap met Christus Jezus zomaar wegvalt en de Waarheid niet meer bij hen is. Daarom zal Hij de Vader bidden of Hij hun een andere Trooster geeft, Die bij hen blijft tot in eeuwigheid. Het is alsof Christus zegt: Denk niet dat Ik u zal vergeten, nu Ik wegga. Nee, dezelfde liefde die Ik nu voor u heb, zal Ik houden, ook als Ik in de hemel ben. Als Mijn lichaam niet meer bij u is, zal Mijn gebed er voor u zijn. Ik zal de Vader voor u bidden. En denk dan niet dat Ik om iets onbelangrijks voor u zal bidden. Nee, Ik zal bidden dat de Trooster, de Geest van de waarheid, aan u gegeven zal worden. En denk niet dat Mijn gebed zonder vrucht zal zijn. De Vader kan Mij

niet weigeren, en daarom zal Hij Hem geven!

In deze dagen denken wij eraan hoe op het Pinksterfeest gebleken is dat Christus de waarheid had gesproken. De discipelen werden gezalfd met het allerheiligste, want de Geest van God is in volle mate, ja zonder mate op de Kerk van het Nieuwe Testament neergedaald. Toen is gebleken hoe krachtig het gebed van Christus tot Zijn Vader was geweest; hoe trouw en waarachtig Christus is, en hoe Hij voor Zijn Kerk gezorgd heeft, toen Hij deze Trooster op zo'n rijke wijze tot hen zond.

We zullen nu de belofte overdenken; en uit wat Hij beloofd heeft, zullen we de Trooster leren kennen Die Hij op deze Pinksterdag aan ons gegeven heeft. U zult zien:

1. wat de Kerk heeft ontvangen;
2. uit Wiens handen ze het heeft ontvangen;
3. en om Wiens wil of door Wiens bemiddeling ze het heeft ontvangen.

In het zestiende vers lezen we de belofte van Christus dat Hij de Vader zal bidden dat hun een

andere en altijd bij hen blijvende Trooster zal gegeven worden. In vers 17 omschrijft Hij nader Wie deze Trooster is, en aan wie Deze alleen gegeven kan worden. Nu hebben we genoeg aan het zestiende vers, en morgen hopen we, als God het wil, de vervolgtekst te behandelen.¹

Christus spreekt hier van een Trooster; dat doet Hij met nadruk, want Hij spreekt over een andere Trooster, een Trooster Die tot in eeuwigheid bij hen zal blijven. Christus zegt tegen Zijn discipelen Wie het is Die deze Trooster zal schenken, namelijk de Vader. Hij voegt daar aan toe waarom de Vader dat zal gaan doen - Christus zal er Hem om bidden.

1.

De Trooster is hier niemand anders dan de Heilige Geest, de Geest der waarheid, zoals Hij in vers 17 wordt genoemd. De Geest wordt in dit laatste gesprek van Jezus Christus met Zijn discipelen dikwijls met deze naam aangeduid; de Heilige Geest als de Trooster. Het woord heeft in de grondtekst een bijzondere nadruk en het heeft een brede betekenis. Er wordt in

¹ Zie Reveilserie nr. 505 ('De Heilige Geest blijft bij u', juni-juli 2014).

onze taal geen woord gevonden, waardoor alle werken van de Heilige Geest tegelijk kunnen worden uitgedrukt. Het woord ‘trooster’ is daarvan niet een van de minste, maar toch geeft dit woord niet alles weer wat de Heilige Geest doet. De Heilige Geest doet méér dan alleen troosten, en daarom belooft Christus ook méér aan Zijn discipelen. Er zijn drie aspecten die in het bijzonder de kracht van het hier gebruikte grondwoord aangeven.

1. Het woord wijst op een advocaat of voorspraak. Zo wordt Christus in 1 Johannes 2:1 genoemd: ‘Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige.’

2. Het woord betekent letterlijk: iemand die onderwijst. In Handelingen 13:15 staat dat de oversten van de synagoge aan Paulus en zijn gezelschap vragen of de mannenbroeders een woord van vertroosting hadden. Het grondwoord heeft hier dezelfde oorsprong, en betekent in het algemeen een woord van onderwijs. Zo was het ook met de brief die de gemeenteleden van Antiochië ontvangen hadden vanuit de kerkvergadering in Jeruzalem. Toen zij die gelezen hadden,

verblijdden ze zich over de vertroosting (Hand. 15:31). Hier betekent het: alles wat er in de brief stond, het onderwijs en de vermaning van de apostelen. Zo is het ook in vers 32, waar vermeld wordt dat Judas en Silas de broeders met vele woorden vermaanden. In het Syrisch wordt met het woord een meester of een leraar bedoeld.

3. Het woord heeft ook de betekenis van ‘trooster’; en daarom wordt het zó vaak vertaald.

Welnu, al deze betekenissen passen bij de Heilige Geest.

1. Hij doet het werk van een advocaat of voorspraak.

a. Dat geldt voor de gelovigen *tegenover God*, als zij niet weten hoe of wat zij bidden zullen. Dan komt de Geest onze zwakheden te hulp, en bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen (Rom. 8:26). Dat begrijpt u wel. De Geest werkt die verzuchtingen in ons, en Hij zorgt ervoor dat ze naar de hemel opklimmen. Als ze daar aankomen, ziet God daarin de wil van de Heilige Geest ten opzichte van ons - de Geest

heeft die Zelf in ons gewerkt. Hij bidt dan voor ons, want de verzuchtingen en de gebeden die Hij in ons gewerkt heeft, zijn van Hem afkomstig. Zó worden die gebeden door de Vader gezien.

b. Hij is ook onze Voorspraak *ten opzichte van mensen*, want Hij legt ons in de mond wat wij zullen zeggen en waarmee we ons zullen verantwoorden. Dat is ook de belofte van Christus in Mattheüs 10: ‘En gij zult ook voor stadhouders en koningen geleid worden, om Mijnentwil, hun en de heidenen tot getuigenis. Doch wanneer zij u overleveren, zo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij spreken zult, want het zal u in die ure gegeven worden, wat gij spreken zult. Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest van uw Vader, Die in u spreekt’ (vers 18-20).

c. Hij is de Voorspraak voor wat het werk van Christus betreft *tegenover de ongelovigen*, de wereld en al de vijanden van God. Hij stopt hun de mond, grijpt hen in het hart, overtuigt hen en maakt hen beschaamd. Zo zegt Hij in Johannes 15:26-27 dat de Geest van Hem getuigen zal; en zij zullen ook getuigen. Zo is het ook in

Johannes 16:8-9: Hij zal de wereld overtuigen van zonde, omdat zij niet in Christus geloven. Dat doet hij door het Woord van de Heere, en ook door het getuigenis van hen die Hij met Zijn kracht heeft aangejord.

2. Maar de Geest is het ook Die de gelovigen leert en vermaant. Hij is de Leraar van de Kerk, want als Hij de harten niet gaande maakt, is alle onderwijs en zijn alle vermaningen zonder enige vrucht. De zalving, dat is de gave van deze Heilige Geest, leert de gelovigen alle dingen (zie 1 Joh. 2:27). Hij leidt hen in de waarheid en zal hen alles leren (Joh. 14:26). Hoe doet Hij dat? Hij zal u indachtig maken wat Ik gezegd heb. Hij opent de ogen en het hart. Hij buigt de wil en schrijft Gods wet in de ziel. Hij maakt Gods Woord en Zijn waarheid bekend in ons geweten, en zorgt ervoor dat we het geloven en beleven. Geen oog is zo gesloten of Hij kan het openen. Geen hart is zo hard of Hij kan het vermurwen. Geen wil is zo hardnekkig of Hij kan die aan Hem onderwerpen en gevangen nemen. Hij werkt door een kracht die niet te weerstaan is, en

tegelijk doet Hij dit heel zacht en liefelijk.

3. Ten slotte is de Geest ook de Trooster van de gelovigen. Zijn stem kan de droefheid stillen. Zijn komst kan de ziel geruststellen, en Zijn aanwezigheid zorgt ervoor dat men alle benauwdheden vergeet. Er is niets dat kan troosten als de Geest er niet is - alleen deze Geest doet dat. Waar de Geest is, is blijdschap door de Heilige Geest. Hij getuigt met onze geest dat wij kinderen van God zijn (Rom. 8:16). Hij verzekert ons van de zaligheid, Hij vervult ons met vreugde te midden van alle moeilijkheden. Hij is de olie die tegelijk balsem is voor de wonden van ons geweten. Hij is het onderpand van onze erfenis. Hij is de trouwring van onze Bruidegom - als we daarnaar kijken, zijn we verzekerd van Zijn liefde; en dan volgt de rest vanzelf. Als wij Zijn werk in ons ervaren, weten we dat onze roeping en verkiezing vast is. Dan vinden we troost in God en in de verwachting van onze zaligheid. Hij is de Trooster Die in de tijd van het Oude Testament de vaders getroost heeft in het verwachten van de komst van de Messias.

De oudtestamentische gelovigen hebben deze Geest van het geloof en van de vertroosting ook gekend, hoewel niet in dezelfde mate als Jezus hier belooft. Hij is het door Wie Jezus ook Zijn discipelen getroost heeft toen zij nog bij Hem waren. Hij troost de gelovigen ook nu, nu Jezus van hen is weggegaan en in de hemel is, en zij op de aarde zijn. Hij zal hen met Zijn troost, met heerlijkheid en met vreugde vervullen als zij straks opnieuw bij Jezus zullen zijn, boven in de hemel, tot in eeuwigheid.

En dit alles doet Hij door het Woord van het Evangelie, het Woord van vertroosting, wat er niet kan zijn zonder Hem. Dat Woord laat Hij doordringen in de ziel, dat past Hij toe in een verslagen geweten, en daardoor spreekt Hij tot ons hart: Heb goede moed, en wees sterk! Buiten het Woord wordt Zijn stem niet gehoord. Dat Woord heeft de martelaren blij doen zijn midden in de vuurvlammen, en het heeft hen vertroost in de gruwelijkste pijnen. De ellende heerste over hun lichaam, maar de Geest was in de ziel. En Hij kan méér troost geven dan de hele wereld vrees kan aanjagen. Hij is de Trooster, de Heilige Geest.

Nu is in onze tekst sprake van een andere Trooster. Dit wordt gezegd vanuit Christus bezien: Ik ga heen, en er zal een Andere komen in Mijn plaats, een Andere dan Ik. Hij is de Stadhouder van Jezus Christus bij Zijn Kerk op aarde. Dat is niet Petrus, en nog veel minder de paus, maar de Heilige Geest. Hij is het Die in plaats van Christus bij Zijn Kerk zal zijn. Christus is ook onze Voorspraak; dat was Hij op de aarde, en dat is Hij nu in de hemel. Hij is echter een Voorspraak *buiten* ons, maar nu belooft Hij een andere Voorspraak Die *in* ons wil wonen. Christus was de Profeet Die van oude tijden af beloofd was, de Leraar Israëls. Maar hier belooft Christus nog een andere Trooster. Christus had Zijn discipelen altijd getroost en hen bemoedigd door met hen te spreken. Maar nu zegt Hij dat ze nog een andere Trooster, naast Hem, zullen ontvangen. Een andere Trooster - dat is een Andere dan Ik ben. Ik heb u tot nu toe getroost, maar nu zult u een Andere hebben. Zie Joël 2; daar wordt eerst beloofd dat God een 'Leraar ter gerechtigheid' zal geven (vs. 23); 'en daarna zal het geschieden, dat Ik Mijn Geest zal

uitgieten over alle vlees' (vs. 28).

U ziet hier de aanbiddenswaardige verborgenheid van Gods Drie-eenheid. Er zijn hier de Vader Die geeft; de Zoon Die bidt; en de Trooster Die gegeven wordt. Er is hier niet sprake van één Persoon, en het zijn niet zomaar een drietal namen. Nee, hier is een andere Trooster. Hij is onderscheiden van de Vader en van de Zoon. Hij is ook een Persoon. Hij is een Trooster en Hij troost. Het gaat niet om *iets* wat troost, maar *Eén* Die troost. Hij is niet *iets* anders, maar *Iemand* anders. Zijn werkzaamheden - die we hiervóór al noemden - kunnen alleen maar door deze Persoon worden gedaan. We willen hierop echter niet verder ingaan, maar u ziet wel hoe nodig en ook hoe vol troost deze verborgenheid is.

Wat zou het de zondaren baten als ze wisten dat er een God is, maar niet dat deze God een Zoon heeft Die ook God is, en Die Hij voor en aan zondaren kan geven om hen zalig te maken? Wat zou het helpen als wij wisten dat het zo en zo met de Zoon is gegaan, zonder te weten dat er ook een Ander is, de Geest, Die in ons kan komen wonen en ons in de gemeenschap met die Zoon brengt om ons daarin te sterken, te troosten en tot in eeuwigheid

te behouden? Wat is het daarom groot dat er nog een andere Trooster is, en wat is het groot dat Christus Hem aan Zijn discipelen toezegt!

Maar... zal deze Trooster slechts voor een bepaalde tijd aan de gelovigen gegeven worden? De tijd van Zijn komen is vastgesteld, namelijk als de Zoon zal zijn opgevaren, en tot Zijn Vader gebeden zal hebben. Maar is ook bepaald hoelang Hij blijven zal? De Zoon is maar een bepaalde tijd bij Zijn Kerk hier op aarde geweest; Zijn lichamelijke aanwezigheid hier duurde maar kort. Zal zo ook deze Trooster maar voor een bepaalde tijd in ons komen wonen, en dan weer naar de hemel terugkeren? Nee, Christus belooft dat Hij bij hen zal blijven tot in eeuwigheid! Het is alsof Hij sprak: Hoewel Ik maar een korte tijd bij u geweest ben, en nu weg zal gaan en u zal verlaten - denk niet dat het zo ook met deze andere Trooster gaat. Nee, als Hij eenmaal gekomen is, zal Hij ook blijven. En dat niet voor een bepaalde tijd, maar tot in eeuwigheid. De Geest zal bij de gelovigen blijven en altijd bij hen en in hen zijn. Zij zullen nooit zonder de

Geest zijn. Christus moest nu van hen scheiden om het werk van de verlossing te voltooien, maar er zal nooit een reden zijn waarom de Trooster zal moeten vertrekken. En dit blijven betekent niet alleen maar *bij hen blijven*, maar *in hen wonen*. Daarom worden de gelovigen een tempel van de Heilige Geest genoemd. Zo wordt het in Johannes 14:17 gezegd als twee verschillende zaken: ‘Hij blijft bij u, en zal in u zijn’. Maar daarover zullen we nog méér zeggen als we die tekst behandelen.²

2.

Waar komt deze Trooster nu vandaan? Wie zou deze Huiseigenaar en Inwoner bij hen brengen? De Vader zal hun die geven. Zie vers 26: ‘De Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam’. Maar daarnaast wordt ook van Christus gezegd dat Hij de Geest zal zenden. In Joh. 15:26 zegt Hij: ‘De Trooster, Die Ik u zenden zal’ en in Johannes 16: ‘Indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden’ (vers 7). En Petrus zegt in Handelingen 2:33 dat Christus heeft uitgestort ‘dat gij nu

2 Zie Reveilserie nr. 505

ziet en hoort'. Dat gebeurde nadat Hij door de rechterhand van God was verhoogd en de belofte van de Heilige Geest van Zijn Vader had ontvangen. Christus heeft al die gaven ontvangen om uit te delen. Hij is als het ware de Schatkamer van Gods Geest, in Wie Zijn volheid woont. Hij is ook de Uitdeler ervan en laat de Geest op ieder van Zijn gelovigen neerdalen in de mate die Hij wil.

Toch wordt de zending van de Heilige Geest het meest aan de Vader toegeschreven. Daar zijn twee redenen voor.

1. De Vader is de eerste Persoon in de Drie-eenheid. De Geest gaat wel uit van de Vader en de Zoon, maar ván de Vader dóór de Zoon. Zo lezen we het in Johannes 15: 'Die Ik u zenden zal van de Vader, namelijk de Geest der waarheid, Die van de Vader uitgaat' (vers 26). Als de Zoon dus de Geest zendt, doet Hij dat 'van de Vader'; en de Vader door de Zoon. Daarom kan het beste gezegd worden dat de Vader de Geest zendt.

2. Maar voornamelijk wordt hier de Vader beschouwd, zoals doorgaans in het werk van de verlossing. Als Rechter is Hij vertoornd

over de zonde. Hij eist straf voor de zondaars en wil voldoening voor de zonde. Aan Hem moet betaald worden. Maar alleen Hij kan ook de schatkamers van Zijn genade weer openen, nadat Hij die in Zijn toorn heeft toegesloten. Alleen Hij kan de verdiensten van Zijn Zoon goedkeuren en die aannemen, omdat daardoor aan Zijn gerechtigheid is voldaan. Daarna kan Hij de schatkisten van Zijn genade openen en aan de Zoon het recht geven om daarmee te zorgen voor Zijn gelovigen. Om het eenvoudig te zeggen: als aan het recht van de Vader is voldaan door de Zoon, zalft Hij Hem tot Koning, geeft Hij Hem de Geest, giet de olie van de Geest uit op Zijn hoofd en van Hem druipt ze neer op Zijn ledematen. Daarom wordt de Zoon hier als de Middelaar tussen God en de mens voorgesteld. Hij eist en de Vader geeft. Ziet u dat we dus vooral van de Vader kunnen zeggen dat Hij de Geest geeft?

De Heere Jezus zegt hier dat de Vader de Geest zal geven. Hadden de discipelen de Geest dan niet? Was de Geest al niet gegeven in de tijd van het Oude Testament? Ja, dat is waar, maar

toch wordt Hij om verschillende redenen nú gegeven.

Hij zal nu veel overvloediger en rijker aan hen gegeven worden. Tot nog toe had Hij op hen nog maar gedruppeld, maar nú zal Hij worden uitgestort, zoals dat in het Oude Testament al beloofd is. In het bijzonder denken we dan aan Joël 2.

De Geest zal op een andere manier in hen werken dan zoals Hij bij de vaderen deed. Daar was Hij de Geest van de dienstbaarheid tot vrees; hier is Hij een Geest van aanneming tot kinderen, zoals Paulus dat uitdrukt in Romeinen 8:15. Hij is nu de Geest van de vrijheid, Die hen geen dienstknechten van Mozes maakt, maar onderdanen van het Koninkrijk van God - leden van de Kerk van het Nieuwe Testament.

De Geest zal hun bovendien iets anders schenken dan Hij tot nu toe gedaan had. De Geest zal hun namelijk in vele gaven gegeven worden. Hij zal een Geest zijn Die hun hart in vuur en vlam zet voor de eer van Christus. Hij zal hun alle talen leren spreken en het Evangelie door de wereld laten verbreiden

en de waarheid onfeilbaar laten prediken en opschrijven.

Ten slotte zal de Geest, Die voorheen alleen aan de Joden, aan Israël, gegeven was, nu gegeven worden aan allen die de prediking zullen geloven. Ook de heidenen konden de Geest ontvangen. De Geest zal aan de apostelen gegeven worden om hun prediking te vergezellen. Daardoor zouden degenen die geloofden, de Geest ontvangen, wie ze ook waren (Gal. 3:14). De Geest zou dan overvloediger en met andere en meer werkingen en aan meer personen gegeven worden dan eerst. Dat belooft Jezus en Hij zegt erbij dat de Vader dat doen zal.

3.

Maar welke zekerheid heeft Jezus daarvan? Hij kan immers niet over de Vader beschikken! Hoe weet Hij dan dat de Vader dit doen zal? De Heere Christus zegt: Ik zal Hem bidden, namelijk als Ik van u zal zijn weggegaan, als Ik zal zijn in het huis van Mijn Vader, waar vele woningen zijn. Daar zal Ik de Vader bidden, en vragen of Hij u deze Geest wil schenken.

Zie eens naar deze Jezus, onze Zaligmaker. Hij is door lijden geheiligd, en heeft Zichzelf door de eeuwige Geest aan God, Zijn Vader, opgeofferd. Door Zijn bloed heeft Hij ons gekocht tot Zijn eigendom, ook nadat Hij Zijn priesterambt in deze wereld had voleindigd. Zo is Hij ingegaan in het heilige der heiligen, zonder handen gemaakt, dat is de hemel, 'om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons' (Hebr. 9:24). Daarom staat er in Hebreëen 7:25 dat Hij altijd leeft om voor hen te bidden.

Dit gebed van Christus tot Zijn Vader bestaat uit het tonen van Zijn bloed, Zijn verdiensten en Zijn offer. Hij heeft daarbij Zijn wil en eis gevoegd dat de vruchten daarvan mogen neerdalen op hen voor wie Hij Zichzelf heeft opgeofferd - vruchten die alleen door Zijn Geest aan ons worden toegepast. Het is Christus' verdienste dat Zijn gaven ons gegeven worden. Als Hij Zijn verdienste aan de Vader voorhoudt, eist Hij dat de vrucht ervan aan ons wordt gegeven. Ik zal *dan* de Vader bidden - dat is: als Ik in de hemel zal gekomen zijn. Dan zal Ik daar Mijn verdiensten voor

u aan de Vader laten zien; en daarom zal Ik de Trooster ontvangen en eisen dat Deze in Mijn Naam, dus om Mijnentwil, tot u wordt gezonden.

In de grondtekst staat: Ik zal het vragen. Dat betekent hier: Ik zal het eisen als een zaak waarop Ik recht heb. Dat is het eisen waarvan de Vader in Psalm 2:8 zegt, dat de Zoon dat doen zal. Dat betekent dat Hij volgens Hand. 2:33 de belofte ontvangen heeft, namelijk dat Hij, als Hij opgevaren is in de hoogte, gaven ontvangen heeft om uit te delen (Ps. 68:19). En zeker, toen Hij in de hemel kwam, moest dit Zijn eerste bede zijn. Stervend als onze Hogepriester had Hij een nieuw testament ingewijd. Zo had Hij Zich een eigendom verkregen, een Koninkrijk verworven en de Kerk van het Nieuwe Testament gefundeerd. Toen Hij het offer waardoor Hij dit alles had verdiend, toonde aan Zijn Vader in de hemel, moest Zijn eerste eis wel zijn dat Hij tot Koning gezalfd werd. Hij mocht laten zien dat Hij de Christus en Heere van Zijn gemeente is. Hij mocht die als Zijn eigendom inlijven, de Kerk mocht worden geïnstitueerd,

het Koninkrijk mocht worden opgericht en Zijn dienaren mochten met de kracht van de Geest worden uitgerust om dit alles te kunnen uitwerken.

Welnu, hierom moest de Geest worden uitgestort. Christus zou de Vader bidden - dat is: Hij zou tegen de Vader zeggen: 'Zie op wat Ik verdiend heb. Stort nu in Mijn Naam de Geest uit, laat Mij daardoor Mijn eigendom in bezit nemen, zend de Geest op Mijn apostelen, opdat zij Mijn Naam mogen verkondigen om voor Mij een gemeente uit alle hoeken van de aarde te vergaderen.'

De discipelen misten wel de aanwezigheid van Jezus, maar zij hoefden toch niet bedroefd te zijn omdat Hij, Die zó voor hen bad, van hen wegging? Er was voor hen geen enkel nadeel, nu deze Trooster, deze Leraar, deze Voorspraak de plaats van Jezus ging innemen. Bovendien wisten zij dat God Zijn Zoon zou verhoren, want Hij eiste slechts waar Hij recht op had. Jezus zegt niet: 'Ik zal de Vader bidden of Hij u de Geest *wil* geven.' Nee, Hij zegt: 'Ik zal de Vader bidden, en Hij *zal* u geven.' De

Vader zal spreken: ‘Eis van Mij’, en de Zoon zal antwoorden: ‘Zend Mijn Geest op Mijn Kerk.’ Daar zullen deze pinksterdagen van mogen getuigen voor u. U zult in de prediking horen hoe deze Trooster op de apostelen is neergedaald, hoe Hij hun ziel vervult, en welke Voorspraak voor het Evangelie Hij in hun mond is geweest. Hij heeft hen doen inzien in verborgenheden, en hen op onfeilbare wijze in alle waarheid geleid. Hij heeft hen gesterkt en getroost in alle moeilijkheden, zonder dat ze daar bang voor hoefden te zijn. Ja, dat deed Hij in het midden van allen die het Evangelie prediken en de Naam van Christus verheerlijken. De Zoon heeft dus gedaan wat Hij hier belooft: Hij heeft gebeden tot Zijn Vader in de hemel. De Vader heeft aan de eis van Zijn Zoon voldaan, en heeft de Geest geschonken.

Toepassing

Wat zijn we er goed mee dat Jezus naar de hemel is opgevaren. We mogen net als Paulus daarin meer en meer roemen, en met hem zeggen: ‘Wie is het die verdoemt? Christus is

het Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.' O, wat is dit zalig voor de gelovigen! Wat zouden we méér kunnen wensen om getroost en verzekerd te worden dan wat ons al is geschonken? We hebben in de hemel een God Die *onze* God is, Die van Zichzelf gezegd heeft dat Hij *onze* Vader is. Hij heeft Zijn verbond met ons opgericht, en zit daar op de troon van Zijn genade. Hij is vol liefde tegenover ons, ja, Zijn innerlijk is vol barmhartigheid tegenover een arme zondaar. En als iemand ons daar zwart zou willen maken en aanklagen, dan hebben we een Voorspraak bij Gods troon, Die daar Zijn offer laat zien - een offer dat altijd nieuw is en vol kracht om onze zonden te vergeven. Daar is het bloed dat roept - en dan niet om wraak, zoals het bloed van Abel, maar om genade. Hij spreekt daar: 'Laat Mijn volk verlost worden, zodat zij niet in het verderf neerdalen, want Ik heb verzoening gevonden.'

U moet ook niet denken dat al onze troost dáár is; nee, er is ook troost *in* ons. Deze Voorspraak heeft door Zijn voorbeding voor Gods troon

de Geest doen neerdalen. Deze Geest heeft in de apostelen gewoond en is uitgestort op Zijn Kerk. Hij blijft op en in de gelovigen, Hij is hun Voorspraak en leert hun alle dingen. Hij zegt tegen hun ziel dat de Vader en de Zoon in de hemel het heft in handen hebben. Hij houdt hun hoofd omhoog in alle moeilijke omstandigheden. En Hij komt niet voor een korte tijd, maar blijft tot in eeuwigheid. Waar Hij eens Zijn voet gezet heeft, wijkt Hij niet, maar blijft Hij eeuwig wonen. Hij verdrijft de boze geest, de satan, en laat hem nooit weer binnenkomen of de baas spelen.

Wat is Hij een getrouwe God! Wat denkt u van zo'n goedertieren Zaligmaker? Troost u met de gedachte dat God de Vader *uw* Vader is, dat de Zoon *uw* Verlosser en Voorspraak is, en dat er nog een andere Trooster is, Die vanuit de hemel neerdaalt en tot in eeuwigheid in ons woont. God geve dat de wind van het Pinksterfeest ook over ons zal waaien, en dat Hij deze Geest ook nu tot ons zendt. Hij geve dat de Zoon ook nu zal eisen en Zijn verdiensten zal voorhouden aan de Vader, zodat Hij die ziet en aanvaardt en

ze aan ons geeft om die altijd te mogen houden. Wat zouden wij zijn zónder de Geest? Hoe zullen we gelovig bidden en roepen: ‘Abba, Vader!’, zonder dat Hij de Geest van Zijn Zoon in onze harten zendt? Wat hebben we veel gebreken! Dat pak kunnen we niet dragen, behalve wanneer de Geest ons te hulp komt en onze schouders ondersteunt. We hebben het zo nodig om onderwijs te ontvangen; we moeten ook voortdurend aangevuurd en vooruit geduwd worden, omdat we zo lauw en traag zijn. En vooral: wat hebben we dikwijls troost nodig! We zijn zo hulpeloos in moeilijke omstandigheden. Hoe gemakkelijk laten we de moed zakken om dan verloren te gaan! Wat is de Geest daarom toch nodig! Onze Zaligmaker is niet bij ons, dus op Wie moeten we dan zien? Wie zal Zijn verdiensten in ons leven toepassen, en Wie zal ons verzekeren van Zijn liefde? Dat is de Geest!

En hoewel we de eerste beginselen van genade ontvangen hebben, we hebben méér genade nodig. We hebben vele gaven nodig die nu nog niet in ons bezit zijn. Wat zijn er veel waarschuwingen en terechtwijzingen nodig bij

de vele verleidingen die we ontmoeten! Dat geldt veel meer dan vroeger. De Geest moet ons nu wel heel in het bijzonder bijstaan. En wie weet of er tijden komen dat we nog veel méér troost dan eerst nodig hebben. O, dat wij dan met de kracht uit de hoogte mogen worden aangedaan en dat een volle maat daarvan over ons zou worden uitgestort!

Wilt u ook deze Geest ontvangen? Wilt u dat het bij u net zo gaat als bij de discipelen, en wilt u dat deze belofte ook in uw leven wáár wordt? Dan moet u niet méér doen dan ervoor zorgen dat Jezus uw Vriend is en u in Zijn gunst mag delen. Geloof in Hem, vertrouw uw ziel aan Hem toe en neem uw toevlucht tot deze sterke Rots van de Heere. De Geest gaat van Hem uit, Hij heeft de Geest verdiend, en doet Hem ons ten goede komen. Maar vooral: alleen als Hij eist, wil de Vader geven. Alleen als Hij bidt, kunnen wij iets ontvangen. De Geest wordt alleen op Zijn verzoek en in Zijn Naam gegeven. Daarom is de vraag: hoe staat het tussen u en Jezus? Houdt u Hem voor uw Zaligmaker? Gelooft u dat Hij uw Voorspraak

is? Dan mag u gerustgesteld zijn - u zult de Geest ontvangen. Bid Hem dan dat Hij voor u bidt. Zeg tegen Hem: 'Getrouwe Zaligmaker, U kent mijn zwakheid, U weet van mijn onmacht, ik heb een deel van uw Geest, maar ik heb méér nodig. Laat mij de Geest mogen ontvangen uit Uw volheid. Spreek slechts één woord, dan weet ik dat de Vader het mij zal willen geven.' Bid zo met geloof en vertrouwen dat u verhoord zult worden.

Discipelen van Christus, bid tot de Zoon en de Zoon zal tot de Vader bidden, en de Vader zal het u geven. Het heeft de Zoon Zijn bloed gekost, het heeft Hem Zijn dood gekost om u Zijn Geest te schenken, en denkt u nu dat een smeekwoord van u Hem verveelt? Nee, daarmee wil Hij u juist helpen. De Heere Jezus heeft u niet minder lief dan Zijn discipelen; Hij weet wat u nodig hebt. Jezus heeft het recht om de Geest te eisen, en u hebt dat recht in Christus. Hij mag het vragen, maar ook u hebt de vraag van een goed geweten tot God (1 Petr. 3:21). Verwacht deze Geest dan met geloof, reinig uw hart om Hem daarin te ontvangen,

en dan zal God u nu, op dít Pinksterfeest, Zijn Trooster zenden. Deze Geest zal in u en voor u bidden. Hij zal door u spreken, en Hij zal u leiden in de weg van de Heere. Hij zal u troosten, terwijl alle genoegens van de wereld u niet kunnen troosten. En Hij zal bij u blijven tot in eeuwigheid.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING "SMYTEGELT-FONDS"

Voorzitter
Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
"Smytegeltfonds", Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl

www.reveilserie.nl

